

nyek feldolgozása után a minimálisan szükséges 3 szonda kiválasztható. A végleges mérési program összeállításánál azonban más, itt nem részletezett szempontok figyelembevétele is szükséges lehet.

IRODALOM

- [1] Szilágyi Endre: Az agyag és aleuritfrakció szerepe az algyői felsőpannóniai tárolóközetek közzettfizikai tulajdonságainak kialakításában. Magyar Geofizika IX. évf. 6. sz.
- [2] Metodika opredelenija porizosztii karbonatnih plasztov po dannim nyejtronno karottazsa. VNIJAGG, Moszkva, 1967.
- [3] Czeglédi István: Mesterséges gáztárolók vizsgálata nukleáris geofizikai módszerekkel. Atomtechnikai tájékoztató VIII. évf. 3. sz.
- [4] Jaderno-geofiziceszkije metodi iszledovanija gazovih mesztorozsdenij. VNIIOENG, Moszkva, 1967.
- [5] Vendelstein B. Ju.: Geofizikai fúrólukvizsgálati módszerekkel kapott adatok értelmezésére szolgáló nomogramok és grafikonok. Gosztoptehizdat, Moszkva, 1963.
- [6] Szilágyi Endre: DRSZT-1 szondával végzett neutron neutron termikus szelvényezés interpretációs tapasztalatai. Magyar Geofizika, XI. évf. 6. sz.
- [7] „Schlumberger“ A szelvénykiértékelés alapelvei 1969.
- [8] Baszín Ja. N.: Iszpolzovanyije jaderno-geofiziceszkizh iszledovanij dlja izucesenyija gazovih mesztorozsdenij. Trudi VNIJAGG, Vip. 5. Moszkva, 1969.
- [9] Edwards I. M.: A method for neutron derived porosity determination for thin beds. Petroleum Transaction, AIME T. P. 4101.

Könyvszemle

F. Gassmann: *Seismische Prospektion* (Szeizmikus kutatás), tan- és segédkönyv útidőmérések kiértékeléséhez, Birkhäuser Verlag, Basel und Stuttgart 1972, 430 oldal, 100 ábra (Lehrbücher und Monographien aus dem Gebiete der Exakten Wissenschaften, Astronomisch-Geophysikalische Reihe, Band 6).

A könyv nem terjeszkedik ki a szeizmikus kutatás egész tárgykörére, tehát nem tekinthető szeizmikus tankönyvnek a szó szoros értelmében, hanem – amint arra az alcím is rámutat – az útidőmérések kiértékeléséhez szükséges ismereteket adja. Elsősorban geológus egyetemi hallgatóknak és szakembereknek van szánva, de a jövődő fizikusok és geofizikusok is jól használhatják, különösen vezér- és kézikönyvként gyakorlati tevékenységük során.

A mű öt fejezetre oszlik. Az általános fogalmakat összefoglaló rövid I. fejezet után következő második fejezet a könyv fő része. Ez foglalkozik részletesen a közetek (geológiai testek) rugalmassági tulajdonságaival, bevezeti, értelmezi és alkalmazza az útidő-szeizmika alapfogalmát, ismerteti az alkalmazásra kerülő különböző modelleket (a homogén, izotrop testektől a két- vagy több ilyenből összetettéig, valamint az elliptikusan anizotrop rétegződésig). Az egyes fejezetek végén feladatok vannak (összesen 117), melyek megoldásait az V. rész tartalmazza.

A III. fejezetben a szerző összefoglalja a II. fejezet megértéséhez szükséges matematikai ismereteket (ideértve a vektorszámítást), de a magasabb matematikai alapismereteket (pl. tenzorszámítás) igénylő elméleti megalapozás a IV. fejezetben található: ennek ismerete azonban a II. fejezet módszereinek megértéséhez és alkalmazásához nem szükséges. A IV. fejezet fejtegetései egyébként jelentékeny mértékben a szerző saját korábbi vizsgálataira alapoznak.

A gyakorlatban előforduló számos speciális – egyes esetekre időkimélési és egyszerűsítési szempontokból kidolgozott – eljárásra a könyv nem tér ki, de – amint azt a szerző hangsúlyozza – ezek a könyvben adott általános módszerekkel kezelhetők és pontosságuk szempontjából ellenőrizhetők. A feladatok a könyv tanulmányozóinak bő alkalmat nyújtanak a legkülönbözőbb jellegű alkalmazások begyakorlására. Mint már fentebb is mondtuk, a könyv nem tekinthető a szeizmika általános tankönyvének, de mindazok igen nagy haszonnal forgathatják, akik a szeizmika elméleti megalapozási kérdései iránt érdeklődnek.

T. G.

СОДЕРЖАНИЕ

<i>В. Данк</i> : Задачи и перспективы венгерской геофизики в свете разведки нефтегазовых месторождений	43
<i>Кардеван, П.</i> : К вопросу об изучении грунта по городским микросейсам	56
<i>Сабо, Я. – Сабо, Л.</i> : Изучение перемещения горных пород геофизическими методами в Мечекских рудниках	61
<i>Силади, Э.</i> : Выделение изменений водо-газового контакта в сильно загрязненных коллекторах при помощи корреляции многокомпонентных методов нейтронного каротажа	67
Обзор журналов	54, 80
Новости в Обществе Венгерских Геофизиков	41

INHALTSVERZEICHNIS

<i>V. Dank</i> : Aufgaben und Perspektiven der ungarischen Geophysik im Spiegel der Kohlenwasserstofferkundung	43
<i>P. Kardeván</i> : Beitrag zur Untersuchung des Untergrundes auf Grund der städtischen Bodenunruhe	56
<i>J. Szabó – L. Szabó</i> : Untersuchung der Gesteinsbewegung mit geophysikalischen Methoden in den Metallgruben des Mecseks	61
<i>E. Szilágyi</i> : Nachweis der Phasengrenzenänderung von Gas und Flüssigkeit im Falle von stark verunreinigten Speichergesteinen mit Hilfe von mehrkomponentigen Neutron-Korrelationen	67
Zeitschriftenschau	54, 80
Vereinsnachrichten	41

Figyelem!

A Magyar Geofizikusok Egyesülete Titkársága 1973. február 22-én elköltözött a Bp. V. Szabadság tér 17. sz. alatti Technika Házából.

Új cím: BUDAPEST VI., ANKER KÖZ 1. félemelet 17.

Postacím: 1368 Budapest, Postafiók 240.

Telefonszám: 429-753, 229-870/111 és a 166 mellék.

Telex szám: MTESZ 22-5369 MGE

Csekk számla sz.: MTESZ MNB 232-90171-2494 Budapest MGE